

Evropská unie. Evropský fond pro regionální rozvoj.
Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg V.A. / 2014 – 2020

Františkáni v zemích Koruny české a Sasku mezi reformou, reformací a protireformací (15.–17. století)

Die Franziskaner in den Ländern der Böhmisches Krone und Sachsen zwischen der Reform, Reformation und Gegenreformation (15.–17. Jahrhundert)

19.–22. 9. 2018

*Městské muzeum v Kadani – Stadtmuseum in Kaaden,
Švermova 474, CZ-43201 Kadaň*

*Kulturní dům Střelnice – Kulturhaus Střelnice,
Čechova 147, CZ-43201 Kadaň*

Pořadatelé – Veranstalter:

Kulturní zařízení Kadaň
Institut für Sächsische Geschichte und Volkskunde e. V.
Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i.

 Kulturní zařízení Kadaň
příspěvková organizace

Institut für
Sächsische
Geschichte und
Volkskunde e.V.

HISTORICKÝ ÚSTAV
Akademie věd České republiky
INSTITUTE OF HISTORY

Czech Academy of Sciences

Program konference – Tagungsprogramm

Středa, 19. září 2018 – Mittwoch, 19. September 2018

16:00–17:30 Exkurze po stopách církevních dějin města Kadaně – Exkursion auf den Spuren der Kaadener Kirchengeschichte

17:30–19:00 Exkurze po kadaňském klášteře – Exkursion durch das Kaadener Kloster

Čtvrtek, 20. září 2018 – Donnerstag, 20. September 2018

09:00–09:15 Pozdrav organizátorů – Begrüßung der Organisatoren

I. BLOK – BLOCK: Kadaň – Kaaden

1. SEKCE – SEKTION: Kadaňský observantský klášter (dějiny a místní kontext) – Das Kaadener Observantenkloster (Geschichte und lokaler Kontext)

Moderace – Moderation: Prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc.

09:15–09:45 PaedDr. et Mgr. Petr Rak, Ph.D. (Státní oblastní archiv v Litoměřicích: Státní okresní archiv Chomutov se sídlem v Kadani – Staatsgebietsarchiv in Leitmeritz: Staatskreisarchiv Komotau mit dem Sitz in Kaaden/Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem – Philosophische Fakultät der Jan-Evangelista-Purkyně-Universität in Aussig an der Elbe): *Koexistence katolické a evangelické komunity v Kadani v předbělohorském období (1523–1620) – Die Koexistenz der katholischen und evangelischen Kommunität in Kaaden in vorweißenbergischer Zeit (1523–1620)*

09:45–10:15 Mgr. Lukáš Gavenda (Městské muzeum v Kadani – Stadtmuseum in Kaaden): *Kadaňský observantský klášter v kontextu dějin města a svých zakladatelů – Das Kaadener Observantenkloster im Kontext der Stadtgeschichte und seine Stifter*

10:15–10:45 doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D. (Collegium Europaeum Filozofické fakulty Univerzity Karlovy & Filozofického ústavu Akademie věd ČR – Collegium Europaeum an der Philosophischen Fakultät Karlsuniversität und am Philosophischen Institut der Tschechischen Akademie der Wissenschaften in Prag): *Františkáni v Levante a Svaté zemi podle cestopisu Jana Hasištejnského z Lobkovicz – Die Franziskaner in der Levante und im Heiligen Land nach dem Reisebericht des Johannes Hassensteiner von Lobkovicz*

10:45–11:15 Diskuse – Diskussion

11:15–11:30 Přestávka na kávu – Kaffeepause

2. SEKCE – SEKTION: Kadaňský observantský klášter (dějiny umění) – Das Kaadener Observantenkloster (Kunstgeschichte)

Moderace – Moderation: Doc. PhDr. Petr Hlaváček, CSc.

11:30–12:00 prof. PhDr. et Ing. Jan Royt, Ph.D. (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy – Philosophische Fakultät der Karlsuniversität in Prag/Filozofická fakulta Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem – Philosophische Fakultät der Jan-Evangelista-Purkyně-Universität in Aussig an der Elbe): *Nástěnná a desková malba pozdního středověku a raného novověku v prostorách kláštera františkánů observantů v Kadani – Die Wand- und Tafelmalerei des Spätmittelalters und der Frühen Neuzeit im Kaadener Franziskanerobservantenkloster*

12:00–12:30 doc. PhDr. Michaela Ottová, Ph.D. (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy – Philosophische Fakultät der Karlsuniversität in Prag/Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem – Fakultät der Kunst und des Designs der Jan-Evangelista-Purkyně-Universität in Aussig an der Elbe): *Sochařství kadaňského františkánského kláštera z přelomu středověku a raného novověku ve funkčních souvislostech – Die Bildhauerei im Kaadener Franziskanerkloster von der Wende des Mittelalters bis zur Frühen Neuzeit im Funktionszusammenhang*

12:30–12:45 Diskuse – Diskussion

12:45–13:45 Přestávka na oběd – Mittagspause

II. BLOK – BLOCK: Pozdně středověké řádové reformy – Spätmittelalterliche Ordensreformen

3. SEKCE – SEKTION: Jihočeští observanti a konventuálové na sklonku středověku – Die südböhmischen Observanten und Konventualen am Ende des Mittelalters

Moderace – Moderation: Prof. Dr. Enno Bünz

13:45–14:15 PhDr. Robert Šimůnek, Ph.D., DSc. (Historický ústav Akademie věd ČR – Historisches Institut der Tschechischen Akademie der Wissenschaften): *Sociální síť františkánských konventů jihozápadních a jižních Čech v pozdním středověku – Soziale Netzwerke franziskanischer Konvente in Südwest- und Südböhmen im Spätmittelalter*

14:15–14:45 PhDr. Marta Hradilová, Ph.D. (Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR – Masaryk-Institut und Archiv der Tschechischen Akademie der Wissenschaften): *Proměny jihočeských františkánských knihoven v době pozdně středověkých reform – Der Wandel der südböhmischen Franziskanerbibliotheken zur Zeit der spätmittelalterlichen Reformen*

14:45–15:00 Diskuse – Diskussion

15:00–15:15 Přestávka na kávu – Kaffeepause

4. SEKCE – SEKTION: Reformy (a reformace) v české a saské řádové provincii – Die Reformen (und Reformation) in der böhmischen und sächsischen Ordensprovinz

Moderace – Moderation: PhDr. Robert Šimůnek, Ph.D., DSc.

15:15–15:45 Mgr. Jana Svobodová (Knihovna Akademie věd ČR – Die Bibliothek der Tschechischen Akademie der Wissenschaften): *Pronikání observantů na území Českého království a jejich spojení s konventuály v zrcadle řádových kronik – Das Vordringen der Observanten auf das Gebiet des Königreich Böhmen und ihr Zusammenleben mit den Konventualen im Spiegel der Ordenschroniken*

- 15:45–16:15 Prof. Dr. Ludovic Viallet (Centre d'Histoire «Espaces et Cultures» – Université Clermont Auvergne): *Františkánské reformy „sub ministris“ a „sub vicariis“ v „Saxonii“: příčiny, projevy a výzvy jedné rivalitativity (15. století až počátek 16. století) – Franziskanische Reformen „sub ministris“ und „sub vicariis“ in der „Saxonia“: Ursachen, Ausdrucksformen und Herausforderungen einer Rivalität (15. Jahrhundert – Anfang des 16. Jahrhunderts)*
- 16:15–16:45 Prof. Dr. hab. Gabriela Wąs (Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego – Fakultät für historische und pädagogische Wissenschaften der Universität Breslau): *Františkáni ve Slezsku mezi reformou a reformací – Die Franziskaner in Schlesien zwischen der Reform und der Reformation*
- 16:45–17:15 *Diskuse – Diskussion*
- 17:15–17:30 Přestávka na kávu – Kaffeepause
- 17:30 **První večerní přednáška – Erster Abendvortrag**
Moderace – Moderation: Mgr. Lukáš Gavenda

Prof. Dr. Enno Bünz (Ústav saských dějin a etnografie v Drážďanech – Institut für Sächsische Geschichte und Volkskunde in Dresden/Fakulta historie, věd o umění a o Orientu Univerzity v Lipsku – Fakultät für Geschichte, Kunst- und Orientwissenschaften der Universität Leipzig): *Wettini a františkáni-observanti v 15. a 16. století – Die Wettiner und die observanten Franziskaner im 15. und 16. Jahrhundert*

Pátek, 21. září 2018 – Freitag, 21. September 2018

5. SEKCE – SEKTION: Král a řádové reformy – Der König und die Ordensreformen

Moderace – Moderation: Prof. Dr. hab. Gabriela Wąs

- 09:00–09:30 prof. PhDr. Lenka Bobková, CSc./PhDr. Jan Zdíchynec, Ph.D. (Filozofická fakulta Univerzity Karlovy – Philosophische Fakultät der Karlsuniversität in Prag): *Čeští králové z rodu Jagellonců jako podporovatelé františkánské observance v zemích Koruny české – Die böhmischen Könige aus der Jagiellondynastie als Förderer der franziskanischen Observanz in den Ländern der Böhmisches Krone*
- 09:30–10:00 Dr. Alexander Sembdner (Fakulta historie, věd o umění a o Orientu Univerzity v Lipsku – Fakultät für Geschichte, Kunst- und Orientwissenschaften der Universität Leipzig): *Hornolužický františkánský klášter v Kamenci mezi pozdně středověkou observancí a zeměpanskou mocí – Das Franziskanerkloster Kamenz in der Oberlausitz im Spannungsfeld zwischen spätmittelalterlicher Observanz und landesherrlichem Kirchenregiment*
- 10:00–10:15 *Diskuse – Diskussion*
- 10:15–10:30 Přestávka na kávu – Kaffeepause

III. BLOK – BLOCK: Reformace – Die Reformation

6. SEKCE – SEKTION: Ženské řády – Die weiblichen Orden

Moderace – Moderation: Prof. Dr. Ludovic Viallet

- 10:30–11:00 Mgr. Jarmila Kašpárková, Ph.D. (Historický ústav Akademie věd ČR – Historisches Institut der Tschechischen Akademie der Wissenschaften): *Reformy u chebských klarisek od pozdního středověku do 18. století – Die Reformen bei den Egerer Klarissen seit dem Spätmittelalter bis ins 18. Jahrhundert*
- 11:00–11:30 Dr. Sabine Zinsmeyer (Saská akademie věd v Lipsku – Sächsische Akademie der Wissenschaften zu Leipzig): *Klarisky, magdalenitky a benediktiny v Sasku mezi reformou a zeměpanským zrušením – Klarissen, Magdalenerinnen und Benediktinerinnen in Sachsen zwischen Reform und landesherrlicher Aufhebung*
- 11:30–11:45 *Diskuse – Diskussion*
- 11:45–12:45 Přestávka na oběd – Mittagspause

7. SEKCE – SEKTION: Františkánští teologové jako odpůrci reformace – Die franziskanischen Theologen als Widersacher der Reformation

Moderace – Moderation: Prof. Dr. Klaus-Bernward Springer

- 12:45–13:15 Prof. Dr. Johannes Karl Schlageter OFM (františkánský klášter sv. Anny v Mnichově – Franziskanerkloster St. Anna in München): *Františkán Augustin z Alveldu. Odpůrce reformace a stoupenec řádové reformy – Franziskaner Augustin von Alveldt im Widerstand gegen die Reformation und im Engagement für die Ordensreform*
- 13:15–13:45 Felix Großklaß, M.Ed. (Filozofická fakulta Univerzity v Postupimi – Philosophische Fakultät der Universität Potsdam): *Magdeburský výklad františkánské řehole Ondřeje Groneho a Jana Grevera jakožto obrana františkánství během rané reformace – Die Magdeburger Regelerklärung von Andreas Grone und Johannes Grever als Verteidigung eines franziskanischen Lebensmodells in der frühen Reformationszeit*
- 13:45–14:00 *Diskuse – Diskussion*
- 14:00–14:15 Přestávka na kávu – Kaffeepause

8. SEKCE – SEKTION: Bývalí františkáni jako stoupenec reformace – Gewesene Franziskaner als Anhänger der Reformation

Moderace – Moderation: Prof. Dr. Heinz-Dieter Heimann

- 14:15–14:45 Dr. Hartmut Kühne (Berlin): *Friedrich Myconius. Annaberský františkán na cestě k reformaci – Friedrich Myconius. Ein Annaberger Franziskaner auf dem Weg zur Reformation*
- 14:45–15:15 Holger Schmidt, M. A. (Filozofická fakulta Univerzity v Postupimi – Philosophische Fakultät der Universität Potsdam): *Františkánské ego-dokumenty v letácích rané německé reformace – Franziskanische Selbstzeugnisse in Flugschriften der frühen deutschen Reformation*
- 15:15–15:30 *Diskuse – Diskussion*
- 15:30–15:45 Přestávka na kávu – Kaffeepause

9. SEKCE – SEKTION: Františkánské kláštery ve víru reformace – Die Franziskanerklöster im Strudel der Reformation

Moderace – Moderation: Prof. Dr. Johannes Schlageter OFM

- 15:45–16:15 PhDr. Petr Hrachovec, Ph.D. (Historický ústav Akademie věd ČR – Historisches Institut der Tschechischen Akademie der Wissenschaften): *Zánik hornolužických františkánských klášterů během reformace – Der Untergang der Oberlausitzer Franziskanerklöster während der Reformation*
- 16:15–16:45 Prof. Dr. Klaus-Bernward Springer (Ústav pro výzkum dějin dominikánského řádu v německém jazykovém prostoru, dominikánská provincie Teutonia, Kolín nad Rýnem – Institut zur Erforschung der Geschichte des Dominikanerordens im deutschen Sprachraum, Dominikaner-Provinz Teutonia, Köln; Filozoficko-teologická vysoká škola v Münsteru – Philosophisch-theologische Hochschule Münster): *Parcelace přizpůsobení se a odporu: Saští františkáni v době reformace – Parzellierung von Anpassung und Widerstand: Die sächsischen Franziskaner zur Reformationszeit*
- 16:45–17:00 *Diskuse – Diskussion*
- 17:00–17:15 *Přestávka na kávu – Kaffeepause*
- 17:15 **Druhá večerní přednáška – Zweiter Abendvortrag**
Moderace – Moderation: PhDr. Petr Hrachovec, Ph.D.
- Prof. Dr. Heinz-Dieter Heimann (Filozofická fakulta Univerzity v Postupimi – Philosophische Fakultät der Universität Potsdam): *Reformační veřejnost a obraz františkánů za reformace – Reformatorische Öffentlichkeit und das Bild der Franziskaner in der Reformation*

Sobota, 22. září 2018 – Samstag, 22. September 2018

IV. BLOK – BLOCK: Protireformace – Die Gegenreformation

10. SEKCE – SEKTION: Obnova řádových provincií v baroku – Die Erneuerung der Ordensprovinzen in der Barockzeit

Moderace – Moderation: Prof. PhDr. Jiří Mikulec, CSc.

- 09:00–09:30 doc. Mgr. Martin Elbel, M. A., Ph.D. (Filozofická fakulta Palackého univerzity v Olomouci – Philosophische Fakultät der Palacký-Universität in Olmütz): *Františkánské aktivity ve veřejném prostoru v raném novověku – Franziskanische Aktivitäten im öffentlichen Raum in der Frühneuzeit*
- 09:30–10:00 Christian Loeffke, M. A. (Centrum pro výzkum františkánů v Münsteru – Fachstelle Franziskanische Forschung in Münster): *Zánik a počátek: saská františkánská provincie v první polovině 17. století – Abbruch und Aufbruch: Die Sächsische Franziskanerprovinz in der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts*
- 10:00–10:30 PhDr. Marek Brčák (Ústav dějin Univerzity Karlovy a Archiv Univerzity Karlovy – Institut für Geschichte der Karlsuniversität und Archiv der Karlsuniversität in Prag): *Ustavení česko-moravské kapucínské provincie (1599–1673) – Die Konstituierung der böhmisch-mährischen Kapuzinerprovinz (1599–1673)*
- 10:30–11:00 *Diskuse – Diskussion*
- 11:00–11:15 *Přestávka na kávu – Kaffeepause*

11. SEKCE – SEKTION: Františkánská spiritualita a tradice v baroku – Franziskanische Spiritualität und Tradition in der Barockzeit

Moderace – Moderation: doc. Mgr. Martin Elbel, M. A., Ph.D.

- 11:15–11:45 prof. PhDr. Jiří Mikulec, CSc. (Historický ústav Akademie věd ČR – Historisches Institut der Tschechischen Akademie der Wissenschaften): *Spiritualita barokních náboženských bratrstev a třetích řádů františkánské řeholní rodiny – Die Spiritualität der barocken religiösen Bruderschaften und der Dritten Orden der franziskanischen Regelfamilie*
- 11:45–12:15 Bernd Schmies, M. A. (Centrum pro výzkum františkánů v Münsteru – Fachstelle Franziskanische Forschung in Münster): *Vzpomínání a nová orientace: františkánská přítomnost ve středním Německu v 17. a 18. století – Erinnerung und Neuorientierung: Franziskanische Präsenz in Mitteldeutschland im 17. und 18. Jahrhundert*
- 12:15–12:30 *Diskuse – Diskussion*
- 12:30–12:45 *Závěrečné slovo organizátorů – Schlusswort der Organisatoren*

Tento projekt / Dieses Projekt:

Františkáni v zemích Koruny české a Sasku mezi reformou, reformací a protireformací (15.–17. století)

Die Franziskaner in den Ländern der Böhmischen Krone und Sachsen zwischen der Reform, Reformation und Gegenreformation (15.–17. Jahrhundert)

je spolufinancován Evropskou unií v rámci Fondu malých projektů / ist von der Europäischen Union im Rahmen des Kleinprojektfonds kofinanziert

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

SN CZ
Ahoj sousede. Hallo Nachbar.
Interreg VA / 2014–2020

